

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v, pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 3 K in za štiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske kraje 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kotek, Skokovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisati se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejemna naročnina, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, inserati se sprejemajo do urede s jutraj. — Ne zapre reklamacije se poštno proste.

Davčna oblast pritiska na davkoplačevalce. Kmetje pozor!

Iz celega Spodnj. Štajerja se nam javljajo žalostne vesti obupanosti davkoplačevalcev, da so začeli finančni uradi in davkarje hudo pritiskati na davkoplačevalce. Zlasti iščejo oblasti novih davkov na kmetih tam, kjer jih ni mogoče dobiti in izsiliti pri najboljši volji državljana-davkoplačevalca. Naši kmetje le s težavo plačujejo zemljiški davek, razne doklade, ki so povsod jako visoke, in si morajo beliti glavo, da prodajo ali kako živinčje ali kako drevo, da poplačajo te stroške in pa posle. Le redko je kmetov na Spodnjem Štajerskem, ki bi bili tako srečni, da bi lahko v izobilju prodajali svoje pridelke in nesli denar v hranilnico. Če naš kmet kaj proda, proda zato, da dobi denar za razna plačila. Sedaj pa nastopi davčna oblast in hoče za to prodajo zadačiti kmeta z visokim osebno-dohodninskim davkom. Finančni minister je stavil v svoj proračun višje številke in upa, da mu bode nesel osebno-dohodninski davek več za 15 milijonov kron. Finančne oblasti pa sedaj pritiskajo na davkoplačevalce in zlasti na kmečko ljudstvo, ki se ne zna braniti. Zalostno je, da se od strani teh oblasti posebno na Spodnjem Štajerskem tako strogo postopa in s tem nalaga kmetom docela novi davek, katerega se poprej niti poznali niso. — Poslanci S. K. Z. so po dr. K. Verstovšku, ki je dobil posebno mnogo pritožb iz svojega okraja, vložili interpelacijo na finančnega ministra in strogo zahtevali, da pouči vse višje urade na Spodnjem Štajerskem o pravem odmerjenju davkov.

Ta zadeva je pa za vedne čase poučljiva. Pri tej priliki moramo opozoriti naše kmete, da je edina pot proti odmerjenju previsokega osebno-dohodninskega davka ugovor ali rekurz na višjo inštanco. Brez rekurza se predpisani davek ne more nobenemu znižati. Te rekurze rešuje komisija, ki je izvoljena v vseh okrajih za osebno-dohodninski davek. Če so v tej komisiji odločni, vestni možje, se lahko postavijo uradnikom te komisije po robu in tudi za davkoplačevalce kaj dosežejo. Zato je nujna potreba, da se na celem Spodnjem Štajerskem vedno brigamo za volitve v te komisije, da spravimo v nje zares moške, ki

imajo srce in smisel za naše ljudstvo, da bodo tudi vedno vestno izvrševali svojo dolžnost in branili naše davkoplačevalce pred visokimi davki. V takih slučajih, kakor jih imamo sedaj, ko davčni organi tako povišajo osebno dohodnino, se zamore braniti davkoplačevalce edino z rekurzom v tej komisiji. Zato pazimo vedno na te volitve in organizirajmo se vedno za nje!

Ministrski predsednik za kmeta.

Dne 25. julija je odgovoril ministrski predsednik Gautsch na interpelacijo nemških nacionalcev zaradi draginje mesa. Iz njegovega govora je večkrat zazvenela krepka beseda za kmečki stan in njegove nadloge. S svojim govorom je našel ministrski predsednik mnogo priznanja med treznimi poslanci in si pridobil njih pritrjevanje. Razočarani so bili le socialni demokratje in njihovi zavezniki, ki so čuli predsednikova izvajanja in viharno odobravanje kmečkih poslancev.

Ministrski predsednik se je uvodoma bavil z razlogi, zakaj je dala vlada uvoziti 2000 ton argentinskega mesa. Povedal je še, kako malo poželjenje imajo ljudje po argentinskem mesu, ker se je še od tistih 1650 ton mesa, ki se ga je uvozilo, doslej porabilo samo 951 ton, v dunajskih mesnicah ga leži še 327 ton, a ostalo je v Trstu, ali se je pa prodalo v inozemstvo. S temi podatki je udaril najbolj lažljivost socialnih demokratov in raznih meščanskih politikov ter časnika, ki se z agitacijo za argentinsko meso hočejo vzdržati na površju. Ministrov govor je pa še izzvenel dalje v tem smislu, da se naša država ne sme izročiti na milost in nemilost židovskih prekupcev in glede mesa ne smemo postati odvisni od tujih dežel. Povzdignimo živinorejo! Pomagajmo kmetovalcu, da bo redil več živine in ceneje, kakor sedaj! Odpravimo vse, kar neopravičeno podražuje meso, pa ne samo meso, ampak tudi druga živila, sočivje, zelenjavo, jajca in mleko! In v tem oziru je razvil cel, lep program, o katerem le želimo, da bi prešel v meso in kri vseh tistih, ki so dolžni skrbeti, da bo imelo prebivalstvo dovolj mesa v domači državi.

Poudarjal je, da letos zaradi uvoza mesa iz Argentine in Srbije živina ni nič cenejša, kakor je bi-

la prejšnja leta, in da bi morda ostala cena ista, ako bi se še nekaj časa pustilo uvažati, poudaril je pa takoj še odločneje, da bo vlada morala ustaviti uvažanje mesa iz tujih dežel, a podpreti pridobivanje mesa doma. (Viharno odobravanje.)

Končal je s krepko obrambo kmečkega stanu: Draginje, ki postaja neznosna že pri vseh stvarih in po vseh državah, ni kriv kmečki stan. (Viharno odobravanje.) Kmet nima delavcev in poslov, in še ti, kolikor jih je, so veliko dražji, in ker so dražje tudi stvari, ki jih kmet potrebuje in je pridelovanje dražje, kmet svojih pridelkov ne more prodajati v izgubo. (Viharno odobravanje.) Ves govor ministrskega predsednika se je sukal v smeri gospodarskega programa naše stranke in je dal smer, v kateri se je razpravljalo draginjsko vprašanje in uvoz mesa v zbornici.

Državni zbor.

V soboto dne 28. julija so se pozno zvečer zopet zatvorila vrata poslanske zbornice za poletne počitnice. Zadnje dni je bilo v zbornici zelo živahno, večkrat viharno in burno. Socialni demokrati in meščanski poslanci so zajahali starega konja o draginji. Toda pri draginji mislijo le na draginjo mesa, da bi udarili kmeta, ki se peča z živinorejo.

V sredo in četrtek, dne 26. in 27. julija je bilo prvo čitanje socialnodemokratskega predloga o draginji. Slovenci so poslali v boj svojega tovariša Hladnika, ki je socialnim demokratom bral pošteno levite, ter branil napadeni kmečki stan.

Poslanec Hladnik je izvajal: Socialni demokrati vedno trdijo, da so zastopniki revnih, trpečih stanov. Vprašam, ali se samo delavcem slabo godi? Ali niso tudi kmetje revni, zatirani?

Poglejmo njihove razmere glede hrane, stanovanja, obleke. Ravno sedaj se bere in celo slika po listih, kako ljudje na Dunaju brez strehe prenočujejo. Koliko je na kmetih ljudi, ki nimajo svoje postelje. Glede hrane se sedaj toliko govori, da na Dunaju nimajo zadostne hrane. In vendar so celo socialnodemokratični in mestni časopisi izračunali, da pride na Dunaju 64 kg mesa na enega človeka. Prosim sedaj, ako bi kmečki človek porabil 64 kg mesa za

PODLISTEK.

Gorelčevi.

Veliko se je izpremenilo v naši vasi, odkar me ni bilo doma. Najbolj me je presenetil dogodek družine Gorelčeve. — Bili so naši najbližji sosedi, zato smo si bili bolj domači. Posebno sem ljubila 14letno Marjetico. Bila je šibke in majhne postave, bledega obraza in velikih, zamišljenih oči. Zelo resna je bila in malokdaj je obkrožil smeh njene ustnice. Se danes me boli, če se spomnim, koliko je morala trpeti. Njena mati se je namreč udala pijančevanju. Zato je morala opravljati Marjetica vsa, četudi pretežka dela, za njena leta; kadar ni mogla vsega storiti, jo je mati tepla neusmiljeno, dokler se ni zgrudila pred njo. Časih se je z veliko težavo priplazila iz gostilne ter razgrajala in tolkla otroke, ki so jo prosili kruha. Oče je bil delavec v oddaljenih šumah in je prihajal le vsako nedeljo domov. Ker se mu je studila njegova vedno vinjena in živinsko surova žena, so pravili, da rad večkrat pogleda k Mlinarjevi Ani, vendar resnice ni vedel nihče.

Bilo je neke nedelje zvečer, nebo se je zagrnilo v črne oblake, iz daljave se je slišalo gromenje. Pričakovati je bilo grozne nevihte. In res, komaj sem zaspala, se je vtila ploha, veter je tulil in strašen grom je pretresal zemljo, da so žvenkljala okna moje sobe.

Naenkrat zaslišim rahlo trkanje na okno; prestrašila sem se. Kaj je to? A že zaslišim drugič glasneje trkanje — in tenak, tresoč glas je zaklical moje ime. Takoj sem spoznala Gorelčovo Marjetico in planila sem k oknu. Za Boga, kaj delaš tukaj v tej grozni viharni noči? — Zabliskalo se je, in videla sem, kako so tekle po njenem bledem obrazu solze. Dvignila je suhe ročice proti meni in z bolestnim glasom

prosila: Če ne zavoljo mene, vsaj zavoljo moje matere, pojdite z menoj — da jo pomirite, kajti zopet razgraja in pobija, kar ji pride pod roko, in vendar je reva, saj ne ve, kaj dela, meni se tako smili, a utolažiti je ne morem. Smilila se mi je uboga družina, a še bolj me je ganila velika ljubezen tega otroka do svoje matere, zato sem šla...

Ko sem jo prišla za mrzlo roko in jo bolje pogledala, sem opazila, da je bosa in le napol opravljen. Zakaj se bolje ne oblečeš? Poglej, kako dežuje, in tvoja obleka je vsa mokra! S strahom se me je oklenila ter ni ničesar odgovorila. Prišli sva do hiše; tiho je Marjetica odrinila duri in stopili sva neslišno v vežo. Iz sobe so se čuli neprijetni, hreščeci glasovi; odprla sem vrata ter zagledala čuden prizor. Gorelčevka je stala na sredi izbe; dolgi črni lasje so ji viseli razpleteni po ramenih in hrbtu, na sebi je imela zamazano srajco in enako spodnje krilo; v eni roki je držala močno možovo palico, v drugi nekakšne suhe rože. Zdelo se mi je mnogo večja, kakor sicer; skoraj strah me je bilo njenih divjih oči in mislila sem, da je zblaznela. Ko me je zapazila, se začela kričati: Poglejte, Mlinarjeva je prišla, da me ubije ali zastrupi, ker bi bila rada gospodinja na mojem domu! Zgrabila je v kotu stoječo sekuro in jo rinila otroku v roke. „Na, vzemi in udari to žensko, morda je sam vrag, ki zapeljuje mojega moža, da mi noče dati več denarja. Čakaj, z blagoslovljeno vodo je pokropim, potem bo zbežala!“ Vzela je kozarec vode in me začela kropiti. Teško je bilo prepričati jo, da jaz nisem mlinarjeva. Konečno se je vendar nekoliko pomirila. S težavo sva jo spravili v posteljo; ko je trdno zaspala, sem potolažila tudi zbegane ter prestrašene otroke in odšla domov.

Od tistega časa je bolehal Marjetica. Nekoč mi je tožila, da jo boli desno koleno in ji začenja otekati. Zato sem prosila mater, naj jo ne muči več toliko z delom, ker samo ona bo kriva njene smrti. To je užalilo njen ponos, spravila je Marjeto v posteljo in

od tistega časa ni več vstala. Njena postelja je bila pri oknu, ki ga je imela vedno odprtega. Videla je ljudi, ki so hodili po vasi po opravkih, in slišala, kako so se zgražali nad surovostjo Gorelčevke, kajti Marjetico so ljubili vsi.

Oče se je na vso moč prizadeval, da reši otroku življenje; bolelo ga je, da je morda tudi on kriv njene bolezni, ker se je bil premalo brigal za njo. Poklical je dva zdravnika: izjavila sta, da je jetična in pustila prav malo upanja.

Zapustila sem dom in se poslovila tudi od Marjete. Jokala je, ko sem ji stisnila koščeno roko, jokala sem tudi jaz. — „Vem dobro, da sem zapisana smrti, vendar bi še tako rada živela, zavoljo matere,“ je dejala. — „Kdo jim bo kaj pomagal! Nikogar ne bo imela, ata je ne mara — bojim se, da umrje nesrečna in zapuščena.“ — Nisem ji mogla reči tolažilne besede; z boleščjo v duši sem zapuščala hišo in otroka, ki tako udano trpi zaradi materinega greha.

Pomlad je trosila evetje po zemlji, ko sem se vračala domov. Pot s kolodvora je precej dolga, zato sva se začela pogovarjati z voznikom Markom, stari in izkušenim možem, kaj vse se je izpremenilo v naši vasi, odkar me ni bilo doma.

Pripovedoval mi je na dolgo in široko, kako slabo se je omožila ošabna županova Mici, ker ne razume gospodinjstva, in da so veliko Kranjčevu posestvo kupili Nemci, ki gospodarijo čisto po svojem, in če jih človek kaj vpraša, ne znajo niti odgovoriti. „Kaj pa Gorelčeva Marjetica? Ali je že ozdravela?“

„Hoje! — 14 dni, gospodična, po Vašem odhodu, jo je rešil Bog iz suženjstva surove matere... Tako lepo in vabeče je sijalo zunaj sonce, topel veter se je poigraval z vejami. Marjetici se je zdelo, da jo kliče, in zahrepenela je na prosto. — Pa sem prišel jaz mimo; šel sem bil na bližnjo senošet. Opazila me je ter me prosila, naj jo zanemem pod tisti košati oreh.

sebe, ali bi ga ne imeli za požeruha? In da se kmetu res slabo godi, dokazuje strašen beg iz dežele v mesta. V desetletju 1880—1890 je bilo prirastka v krajih do 2000 ljudi, 182.323 oseb ali 1'3 odstotka, v desetletju 1890—1900 198.680 duš ali 1'4 odstotka, in v zadnjem desetletju je bilo prirastka samo 112.902 oseb ali 0'8 odstotka.

Nasproti temu je bilo v mestih od 20.000—100 tisoč duš, v zadnjem desetletju 25'1 odstotka prirastka in v mestih od 50.000—100.000 celo 54'5 odstotka prirastka. V celi Avstriji je bilo prirastka v zadnjem desetletju 54'5 odstotka, v kmečkih občinah je pa dostikrat razloček med rojenimi in umrlimi 50 in celo 100 odstotkov.

Nadalje omenjam, da je v zadnjem desetletju iz raznih evropskih pristanišč se izselilo 1.114.547 Avstrijcev. To vendar dokazuje, kako hudo se godi kmečkemu stanu. Ni pa še bilo slišati, da bi mestni ljudje, tovarniški delavci in celo taki, ki nimajo prenočišča, se povrnili h kmetijstvu. (Medklici: Kam pa naj grede z otroci?) Marsikateri kmet bi jih sprejel z odprtimi rokami, ako bi le delati hoteli.

Ugovarjalo se mi pa boče, da je mali kmet malo prizadet na visokih živinskih cenah. Po štetvi od 1. 1902 je bilo 75'4 odstotka živine last takih posestnikov, ki so imeli posestva, velika 2—50 ha.

Tudi v drugih deželah ni drugače. V Švici pride n. pr. na enega posestnika 7 glav živine. Na Nemškem ima 1 milijon malih posestnikov s 2—5 ha 3 milijone goveje živine, in čez 1 milijon posestnikov 15 do 20 ha 7.879.092 glav živine.

In socialni demokratje hočejo uničiti ravno tako male kmete z argentinskim zmrazjenim mesom. Socialni demokratje se vedno trudijo, pokazati se kot nasprotniki kapitalizma. Ni je pa dežele, katera bi bila bolj kapitalistična, nego je Argentinija. Socialni demokratje bi morali pobijati kapitalizem, kjer bi naj naleteli. Toda argentinski kapitalizem hočejo podpirati, kmeta doma pa zatirati.

Hladnikov govor je našel med zastopniki kmečkih stanov veliko priznanja, med socialnimi demokrati seveda hud odpor. Predlogi, tičoč se draginje, so se odkazali draginjskemu odseku.

V petek, dne 28. julija je sprejela zbornica bančno predlogo v drugem in tretjem čitanju. Slovenskim poslancem se je posrečilo, da je vodstvo avstro-ogrskoje banke sprejelo svoje stališče glede na združni kredit. Izjavilo je, da je načelno pripravljeno eskomptirati menice, predpisane od zveze in od posamezne zadruge. S tem bo kredit pri naših zadrukah postal zopet cenejši.

Ta dan je imel tudi draginjski odsek svojo sejo, ter s 25 glasovi proti 19 sprejel predlog socija Reumanna, da se dovoli neomejeni uvoz argentinskega mesa, ne glede na to, kaj misli v tem oziru Ogrska. Toda kljub tej večini predlog ni imel sreče v zbornici. Ministrski predsednik Gauč se je odločno izrekel proti takemu predlogu, ko je prišel v soboto, dne 29. t. m. v drugo in tretje čitanje pred poslance. Povdarjal je svoje stališče, da moramo doma od pomoči draginji, ne pa z argentinskim mesom. Ministrskemu predsedniku so vsi agrarni (kmečki) poslanci viharno pritrjevali.

Za Slovence je govoril pri drugem in tretjem čitanju o draginji poslanec Jare, ki je dejal, da mestni zastopniki tekmujejo med seboj brez ozira na položaj kmetijstva in skupni državni interes. Med njegovim govorom je prišlo do ostrih spopadov med socialnimi demokrati in našimi poslanci dr. Korošec, dr. Jankovič in dr. Verstovšek. Pri glasovanju je bil Reumannov predlog odklonjen, a tudi Stölzelov predlog, da se naj uvažuje argentinsko meso po potrebi. Da je bil tudi Stölzelov predlog odklonjen, je socialne demokrate hudo razburilo. Predsednik je hotel dati obnoviti glasovanje, a dr. Korošec in Udružal tega v imenu svojih tovarišev nista pripustila. Zato so nasprotniki kmetijstva uporabili to priliko in so pri predlogu za trgovinsko pogodbo s Črno goro spravili sli-

čen predlog na glasovanje, ki je dobil majhno večino. Vendar se socialnim demokratom in Nemcem ta sovražni nastop proti kmetom ni tako posrečil, kakor so hoteli.

Ob koncu seje so prišli na vrsto predlogi zaradi različnih uim. V imenu Slovencev je dobil besedo dr. Korošec, ki je slikal, koliko škode je naredilo neurje že dosedaj po Slov. Štajerju in po Kranjskem. Tudi uboge Haloze so bile zopet prizadete. Prosi poslance in vlado, da grede ponesrečencem blagohotno na roko. Poslanec dr. Benkovič je predlagal pri tej priliki, da se predložijo državni zbornici vsako leto izkazi, kako so se razdelile podpore.

Nato je voščil predsednik dr. Sylvester poslancem vsele počitnice in zaključil sejo.

Politični ogled.

Dne 25. julija. V državnem zboru je govoril baron Gautsch v toplih besedah za kmečki stan. — Poslanca dr. Rybar in Gregorin sta vsled liberalnega hujskanja izstopila iz „Hrvatsko-slovenskega kluba“. — Listi poročajo, da so se pogajanja med Turčijo in albanskimi vstaki razbila. Potrjene te vesti še niso. — Bolgarski car in carica in prestolonaslednik so odpotovali v inozemstvo. — Grški kralj Jurij je prišel v Italijo obiskat italijansko kraljevsko dvojico, in je prisostvoval zaroki srbske princezinje s princem Ivanom, sinom velikega kpeza Konstantina. — Grška zbornica je sprejela proračun, na kar je bilo zasedanje odgodeno do oktobra. — Španski kralj Alfonz je odpotoval na Angleško.

Dne 26. julija. V državnem zboru se je pričela razprava o draginji. — V ogrskem državnem zboru se nadaljuje obstrukcija proti brambni postavi. — Cesar Franc Jožef in vlada so izrazili turške mu sultanu sožalje vsled zadnjega požara. — Sv. očetu se je zdravje zopet izboljšalo. — V Perziji vlada popolna anarhija. Prejšnji šah, ki se je sedaj vrnil, si pridobiva vedno več tal. — Bivši šah Mohamed Ali razpolaga z milijoni, ki jih je prejel od svojega strica Sili-Sultana, ki se hoče vrniti iz pregnanstva nazaj v Perzijo, ako pride zopet na prestol Mohamed Ali. — Iz Rusije. Ko so nadzorovali železnico pri Kijevu, so našli več bomb. Menijo, da je to v zvezi s carjevim predstoječim potovanjem. Policijo so znatno pomnožili in vsak dan se vršijo hišne preiskave. V minoli noči so aretirali 23 oseb. Mnogo oseb so izgnali iz Kijeva.

Dne 27. julija. V Zagrebu se je vršila seja pravaških hrvaških strank, ki so sklenile, da bodo postopale pri predstojećih volitvah enotno. Bili so navzoči tudi pravaši iz Dalmacije in Bosne. — Iz Carigrada se poroča o novem velikem požaru. — Ruski ministrski svet je sklenil, vložiti v državni dumi predlog glede preosnove policije. Podržavljenje policije je bilo odklonjeno. — V vzhodnji Aziji se je položaj poostiril. Bati se je sporov med Rusijo in Kitajsko.

Dne 28. julija. Draginjski odsek državnega zbora se je izrekel za uvoz argentinskega mesa. — Prestolonaslednik Fran Ferdinand je prišel v IŠI, kjer je bil sprejet od cesarja. — V Bolgariji so začeli socialisti gonjo proti mladoturkom. — Na Velehradu na Moravskem zboruje 3. kongres za združenje katoliške in pravoslavne cerkve. — Bavarski princ-regent je nevarno obolel. — Maroško vprašanje se vedno bolj poostruje.

Dne 29. julija. Državni zbor je bil danes zaključen. Ministrski predsednik je zopet zagovarjal kmeta. — V Trstu se je vršil velik protestni shod Slovencev radi ljudskega štetja. — Dosedanji poveljnik turških čet v Albaniji, Torgut Sefket paša, je odpoklican. — Turški poslanik v Parizu, Abdulah Naum paša je nenadoma v neki družbi umrl. — Framasoni bodo pričeli dne 20. septembra v Rimu svoj svetovni kongres. Tri dni bodo kovali načrte proti katoliški cerkvi.

Dne 30. julija. V Karlovih varih na Češkem je umrl prvi sedanji državni poslanec nemški nacionalce Reininger. — V Znojmu na Moravskem je prišlo pri neki slavnosti do krvavih spopadov med Nemci in Čehi. — Iz Albanije prihajajo poročila o koncu vstaje. Baje se je dosegel sporazum med turško vlado in vstajskimi Malisori. — Radi maročanskega vprašanja se je politična javnost znatno pomirila, ker je imel angleški ministrski predsednik v državni zbornici pomirjevalen govor.

Dne 31. julija. Na Ogrskem traja obstrukcija dalje. — Med Italijo in Argentinijo je prišlo radi izseljevanja do spora. Argentinija ne dopusti, da bi se izkrcali italijanski izseljenci. Boje se kolere. — Več albanskih prijateljev, med temi tudi katoliški nadškof v Skadru, so se obrnili na Anglijo za pomoč podpore potrebnim Albancem in listi priobčujejo tozadevne pozive. Državni tajnik Grey je izjavil, da bi ministrstvo zunanjih zadev podpiralo to pomožno akcijo. — Revolucija na otoku Haiti utegne kmalu končati, in sicer z zmago revolucionarjev, ki že oblegajo glavno mesto Port au Prince.

Razne novice.

* Osebna vest. Naš prevzvišeni nadpastir so si pri letošnjem birmovanju v ne mali meri pokvarili zdravje; sedaj bolehalo in muči jih hud kašelj tako, da niti ne morejo redno maševati. Naj bi jih ljubi Bog okrepil, da bi srečno dovršili,

kakor letošnje škofijsko sinodo, tako vse svoje blage namene in obče koristne načrte!

Imenovanje. Za notarja v Gornji Radgoni je imenovan Slovenec dr. Henrik Požun, sedaj notarski kandidat v Celju. Med tem, ko so liberalni listi nesramno napadali naše poslance, češ, da so nasprotniki narodnih uradnikov, so se oni trudili in dosegli omenjeno imenovanje. Pač pa vemo, da zastopnik liberalne inteligence (?), dr. Kukovec, tudi v tem slučaju ni zganil z mezincem. Za to delovanje zasluži, da ga narodni Sokoli zopet enkrat povzdigujejo, kakor začetnik, ko so v Središču tega večnemščinarja nosili na rokah.

Iz šolske službe. V Št. Joštu na Kozjaku, pošta Dobrava pri Celju, na enorazredni ljudski šoli je razpisano definitivno mesto učitelja in šolskega vodje, II.; tozadevne prošnje je vlagati do 25. avgusta. — Na trirazredni ljudski šoli pri Sv. Florijanu, pošta Mislinja, je razpisano definitivno mesto učitelja, eventualno učiteljice, III.; prošnje do dne 25. avgusta. — Na šestrazredni ljudski šoli v Cirkoveah je razpisano definitivno učiteljsko mesto; prošnje do 20. avgusta. — Na šestrazredni ljudski šoli pri Sv. Vidu blizu Ptuja je razpisano definitivno mesto učiteljice, III.; prošnje do dne 30. avgusta. — Rimske številke značijo plačilni razred.

Iz fin. službe. Prestavljen je komisar finančne straže I. razreda Jurij Klamper iz Celja v Smarje pri Jelšah kot vodja finančne straže. Umirovljen je višji komisar Heinrich Vorsič v Smarju pri Jelšah. Za rešpicijenta sta imenovana Matija Rihterič in P. Krašič. Za višje nadzornike so imenovani Fr. Pauline, Franc Mandl in Matej Pogoreuc. Prestavljeni so sledeči višji nadzorniki: Franc Jodl iz Maribora v Slovenjgradec, Jakob Kaiser iz Ptuja v Celje in Matej Pogoreuc iz Laškega v Ptuj.

Občinski uradi, pozor! Vsi občinski uradi naj naznanijo škodo, povzročeno vsled suše, in prosijo za odpis zemljiškega davka s prikladami. Tozadevne, nekolokovane prošnje je vlagati na c. kr. okrajno glavarstvo (davčni oddelek).

* Najboljše delo opraviš, ako agitiraš med prijatelji in znanci, da si naročijo časnike naše katoliško-narodne stranke.

* **Ljubljansko slavlje.** Kakor je našim cenjenim čitateljem že znano, se vrši koncem tega meseca v Ljubljani katoliški shod jugoslovanske mladine. Shod je velike kulturne važnosti in vzbuja vsestransko zanimanje. Poleg Slovencev iz vseh krajev slovenske zemlje bodo prišli tudi Hrvatje, Čehi in Poljaki. Stiri dni bo zborovalo naše vrlo dijaštvo skupaj z našo mladino in drugim ljudstvom. Iz Štajerske bodo vozili posebni vlaki. Prvi spored je prinesla že „Straža“. Ko bo enkrat vse natanko določeno glede vlakov in drugega, priobčimo tudi mi. Skrbimo, da pohiti častno število Stajercev v belo Ljubljano. Ker naši ljudje ne morejo celi teden izostati, bo vozil posebni vlak za zadnji in najlepši dan slavlja, za nedeljo, dne 27. avgusta.

* **Naš poziv v zadnji številki,** da naj se prigrasijo udeleženci kat. shoda jugoslovanske mladine, je postal brezpredmeten, ker priredi posebne vlake osrednji odbor za katoliški shod jugoslovanske mladine v Ljubljani, in ne naša slovenska krščansko-socialna zveza v Mariboru. Vse tozadevne priglasitve in vprašanja naj se naslovi potom domačih župnih uradov naravnost na osrednji odbor za kat. shod jugoslovanske mladine v Ljubljani. — Agitirajte za številno udeležbo!

* **Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu** se priredi dne 19. in 20. avgusta t. l. Pri tej priliki se je praznovala tudi 25letnica zavoda s sledečim programom: V soboto, dne 19. avgusta: Ob 6. uri dopoldne: Sprejem gostov na kolodvoru. Odkazanje prenočišča. Ob 7. uri zvečer: Prijateljski sestanek pri Stemburju v Kandiji. Ob 9. uri zvečer: Kres na Grmu. V nedeljo, dne 20. avgusta: Ob 8. uri zjutraj: Sv. maša pri Božjem grobu. Ob 9. uri dopoldne: Pozdrav in nagovor došlih gostov v šolski dvorani. Ogleđovanje zavoda. Ob 11. uri popoldne: Skupni obed v šolski dvorani. Ob 4. uri popoldne: Zborovanje absolventov v svrhu stanovske organizacije. — Čas za priglasitev je določen do 1. avgusta. Pripravljajni odbor.

* **Sestanek zastopnikov spodnještajerskih kmetijskih podružnic.** V četrtek, dne 27. julija se je vršil v Svetlinovi gostilni v Poljčanah gospodarski sestanek zastopnikov spodnještajerskih kmetijskih podružnic. Otvoril je zborovanje č. g. Gomilšek. Predsedovala sta shodu deželni odbornik Robič in dr. Schmirmaul. Na dnevnem redu je bila dolga vrsta važnih gospodarskih vprašanj, ki pa se niso dala tako obravnavati, kot bi bilo želeli, ker so nekateri, katerim rada udarja slogaška in liberalna žilica, skušali v dolgovoznih govorih povdarjati, da je naša gospodarska organizacija ponesrečena. Celo zborovanje ni imelo radi preobširnih debat tistega pomena, ki bi se ga lahko doseglo, če n. pr. tajnik Holz ne bi zašel na pot, ki je nasprotna naši gospodarski organizaciji, in če bi g. Drogenik ne čutil potrebe, napadati neposredno našo mladino. — Po zborovanju so si udeleženci ogleđali pod vodstvom nadzornika Jelovškega vzorne živinske hleve v samostanu v Studenicah.

* **Slovenski liberalci** še vedno v svojih listih nadaljujejo gonjo proti kmečkemu stanu in njegovim koristim. Razprava o draginji v državnem zboru jim je dala zopet povod, da so se začeli besno zaganjati v branitelje kmečkega stanu. Slovenske poslance, ki so se potegovali za kmeta, imenuje „Slov. Narod“ „naj ostudnejše priganjače vlade“ in njihovo ravnanje „neljudsko postopanje, ki ruje proti najvažnejšim

— Zakaj ne, če želiš! Kje pa je mati? — sem jo vprašal. — Sla je v prodajalnico nekaj kupit in je rekla, da se skoro vrne. — Tako sem si mislil: če bi ne bilo tam nobene gostilne, bi se že mogoče kmalu vrnila, tako pa... Pogrnil sem najprej po travi rjuho in prinesel blazino, nato pa sem rahlo položil Marjetico. Obraz jej je žarel veselja, da je po dolgem času zopet med zelenjem, in v prsih jej je ostajalo upanje, da morda še ozdravi. Prijela me je za roko in dejala: Lepa hvala, Marko, morda kmalu ozdravim! To so zadnje besede iz njenih ust...

„Mračilo se je, ko je prišla Gorelčevka precej vinjena domov. Nikogar ni bilo, da bi bil prej zanesel otroka v sobo. Zato jo je zgrabila vinjena Gorelčevka — na stopnicah se je zaguncala in padla z otrokom, padla je tako nesrečno, da je mati že mrtvo hčerko prinesla v sobo. — Seveda je drugi dan trdila, da je umrla ponoči.“

„Bog pa je hotel, da je nekaj mesecev nato na istem mestu izdihnila tudi ona“, je nadaljeval Marko.

„Neznosno mrzla je bila tista noč in sneg je sipal z neba. Gorelčevka se ga je zopet navlekla. Spravila je otroka v posteljo, sama pa se je odpravila bogve kam, pa ji je izpodrsnilo na zasneženih stopnicah, padla je in obležala nezavestna. Drugo jutro sta jo našla njena otroka ob stopnicah mrzlo in s snegom obsipano. Hitela sta bosa v vas pravit ljudem, da dvignejo mater, ker spi zunaj na snegu.“

„Grda, zelo grda navada je, če se uda mož pijančevanju, a še desetkrat grje je, če pijančuje ženska“, je dostavil slovesno Marko in ustavil konje, kajti bila sva doma...